

2024/2901

18.11.2024

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2024/2901

z dnia 14 listopada 2024 r.

zmieniająca decyzję wykonawczą (UE) 2023/1602 w sprawie sieci głównych dealerów oraz określenia kryteriów kwalifikowalności dotyczących upoważnień do kierowania i współkierowania transakcjami konsorcjalnymi do celów działań w zakresie zaciągania pożyczek realizowanych przez Komisję w imieniu Unii i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 224 ust. 2,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W art. 163 ust. 5 lit. b) rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509 dostosowuje się określone w tym rozporządzeniu zasady dotyczące usług finansowych związanych z emisją, sprzedażą, zakupem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE ⁽²⁾, wykorzystywanych przez Komisję w kontekście operacji zaciągania i udzielania pożyczek, do przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE mających zastosowanie do takich usług ⁽³⁾. W związku z tym wspomniane wyżej rozporządzenie dostosowuje sposób nabywania przez Komisję usług niezbędnych do świadczenia usług mających kluczowe znaczenie dla autonomicznego i skutecznego wykonania budżetu Unii, do sposobu, w jaki te same działania podejmowane są przez państwa członkowskie i inne instytucje. W związku z tym unijne zasady dotyczące zamówień, z wyjątkiem zasad przejrzystości i równego traktowania, nie mają zastosowania do usług finansowych nabywanych przez Komisję na potrzeby prowadzenia operacji zaciągania i udzielania pożyczek.
- (2) Funkcja kierownika lub współkierownika transakcji konsorcjalnych wchodzi w zakres usług finansowych na podstawie art. 163 ust. 5 lit. b) rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509 i dotyczy bezpośrednio emisji dłużnych papierów wartościowych Unii. W art. 13 decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2023/1602 ⁽⁴⁾ ustanowiono procedurę wyboru głównych dealerów, którzy będą działać jako członkowie kierujący lub współkierujący transakcjami konsorcjalnymi. Art. 13 ust. 1 decyzji wykonawczej (UE) 2023/1602 stanowi, że wyboru tego dokonuje się w drodze specjalnej procedury negocjacyjnej zgodnie z unijnymi przepisami dotyczącymi zamówień publicznych. Wspomniany art. 13 ust. 1 należy uchylić, aby uwzględnić odstępstwo od przepisów dotyczących zamówień publicznych w odniesieniu do usług finansowych nabywanych przez Komisję na potrzeby przeprowadzenia swoich operacji zaciągania i udzielania pożyczek.
- (3) Komisja będzie w dalszym ciągu stosowała przejrzyste i obiektywne procedury wyboru konsorcjów zgodnie z art. 13 ust. 2–5 decyzji wykonawczej (UE) 2023/1602 i z uzupełniającymi Warunkami ogólnymi opublikowanymi na stronie Komisji i zaakceptowanymi przez każdego głównego dealera. Wspomniane procedury będą wykonywane na podstawie instrukcji operacyjnych zawierających szczegółowy opis, w jaki sposób służby Komisji odpowiedzialne za wybór banków organizujących transakcje konsorcjalne będą przeprowadzać te procesy. W związku z powyższym obecny bardzo ustrukturyzowany proces – określony w niniejszej decyzji i w wewnętrznej instrukcji na temat transakcji konsorcjalnych – dotyczący wyboru konsorcjów i (współkierowników) będzie w dalszym ciągu realizowany, aby zapewnić przejrzystość i równe traktowanie w trakcie procedur wyboru konsorcjów. Wybór ten będzie od tej pory organizowany poza ramami legislacyjnymi dotyczącymi udzielania zamówień publicznych, a decyzje nie będą wymagały uzasadnienia w formie ścisłego odniesienia się do przepisów dotyczących zamówień publicznych.

⁽¹⁾ Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>.

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/65/oj>).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj>).

⁽⁴⁾ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2023/1602 z dnia 31 lipca 2023 r. w sprawie sieci głównych dealerów oraz określenia kryteriów kwalifikowalności dotyczących upoważnień do kierowania i współkierowania transakcjami konsorcjalnymi do celów działań w zakresie zaciągania pożyczek realizowanych przez Komisję w imieniu Unii i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz.U. L 196 z 4.8.2023, s. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/1602/oj).

- (4) Zgodnie z art. 163 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509 zasady dotyczące udzielania zamówień określone w tym rozporządzeniu, z wyjątkiem zasady przejrzystości i zasady równego traktowania, nie mają zastosowania do usług finansowych. Tym samym procedura negocjacyjna bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu nie miałaby zastosowania do wyboru kierowników lub współkierowników organizujących transakcje konsorcjalne. Główni dealerzy mają otrzymywać wynagrodzenie ze środków unijnych podczas transakcji konsorcjalnych, dlatego do członków sieci głównych dealerów nadal zastosowanie miałyby wspólne zasady, w tym przepisy mające zastosowanie do systemu wczesnego wykrywania i wykluczania.
- (5) Członkostwo w sieci głównych dealerów opiera się na stałej, opartej na zaufaniu, nieprzerwanej relacji między UE a członkami sieci głównych dealerów. Taka relacja wymaga spełniania w sposób ciągły kryteriów kwalifikowalności do pełnienia funkcji kierowników lub współkierowników przez wykonywanie przez członków zobowiązań i dodatkowych zadań. Jednocześnie członkami sieci głównych dealerów są nadzorowane i licencjonowane podmioty podlegające istotnej kontroli prowadzonej przez właściwe organy na poziomie państwa członkowskiego i Unii odpowiednio na podstawie przepisów krajowych i unijnych.
- (6) Główni dealerzy powinni niezwłocznie powiadomić Komisję o istotnej zmianie statusu związanego z ich kwalifikowalnością lub o wszelkich zmianach w dokumentach, które złożyli w trakcie wnioskowania o członkostwo w sieci głównych dealerów, lub o późniejszej aktualizacji takich dokumentów. Główni dealerzy powinni również mieć obowiązek powiadamiania Komisji o przypadkach, które mogłyby prowadzić do sytuacji wykluczenia. Oprócz powyższych wymogów dotyczących natychmiastowego powiadomienia poprzedni system oparty na procedurze negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu zobowiązywał głównych dealerów do ponownego składania co roku części ich dokumentacji wniosku. Poza wymogiem natychmiastowego powiadomienia korzyści z kontynuowania takiej praktyki byłyby ograniczone, a jednocześnie stanowiłoby uciążliwy wymóg dotyczący dokumentacji. Aby zapewnić solidność i niezawodność sieci głównych dealerów, należy wymagać od głównych dealerów, aby co najmniej raz w roku potwierdzili, że przedłożone przez nich w trakcie składania wniosku o członkostwo dokumenty lub ich późniejsza aktualizacja pozostają aktualne, i aby co najmniej raz na trzy lata odnawiali przedłożoną przez siebie dokumentację, nawet w przypadku braku istotnych zmian.
- (7) Wystąpienie sytuacji wykluczenia głównego dealera, o czym mowa w art. 138 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509, należy ocenić zgodnie z odpowiednimi zasadami określonymi w tym artykule. Jednocześnie na potrzeby oceny faktycznej lub ewentualnej sytuacji wykluczenia należy uznać, że stała, nieprzerwana relacja i równowaga między prawami i zobowiązaniami głównego dealera, a także ścisły związek między głównym dealerm a zdolnością Unii do emisji długu stanowią sytuację porównywalną do tej, w której istnieje stałe zobowiązanie prawne między Unią i beneficjentem. W takiej sytuacji zobowiązanie prawne jest nadal wykonywane do czasu jego zakończenia. W tym samym duchu należy zezwolić na kontynuację kwalifikowalności głównego dealera do pełnienia funkcji kierownika lub współkierownika, nawet jeżeli dojdzie do faktycznej lub ewentualnej sytuacji wykluczenia.
- (8) Z uwagi na to, że obecny system zawieszania głównych dealerów przewidziany w decyzji wykonawczej (UE) 2023/1602 w praktyce nie okazał się efektywny, należy go zmienić i dostosować do zakładanych celów. Ponieważ główni dealerzy muszą stale wypełniać swoje obowiązki jako członkowie sieci głównych dealerów, aby na bieżąco zachowywać kwalifikowalność do pełnienia funkcji członków kierujących lub współkierujących transakcjami konsorcjalnymi, zawieszenie głównego dealera w sieci miałooby taki sam skutek jak zakończenie członkostwa. Z tego powodu należałoby wyodrębnić proces zawieszenia i stosować go w przypadkach, w których może wystąpić poważne zagrożenie – w którym istotnym czynnikiem jest czas – dla interesów finansowych Unii, któremu nie można zaradzić poprzez ocenę i wykluczenie głównego dealera. Główni dealerzy powinni mieć możliwość zgłaszania uwag i zastrzeżeń. W wyjątkowych przypadkach mogłoby to mieć miejsce po zawieszeniu, które następnie mogłoby zostać zniesione na podstawie informacji przedłożonych przez głównych dealerów.
- (9) W przypadku zawieszenia lub decyzji o zakończeniu członkostwa w odniesieniu do podmiotu pełniącego funkcję głównego dealera Komisja musiałaby ocenić wpływ, jaki takie zawieszenie lub zakończenie członkostwa miałyby na ciągłość działalności sieci głównych dealerów, a także ocenić proporcjonalność takiego zawieszenia lub zakończenia członkostwa.

(10) Należy w związku z tym zmienić decyzję wykonawczą (UE) 2023/1602,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W decyzji wykonawczej (UE) 2023/1602 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 5 ust. 1 lit. e) ppkt (iii) otrzymuje brzmienie:

„(iii) każdy główny dealer niezwłocznie powiadamia Komisję o wszelkim wyroku, nawet jeżeli nie jest on prawomocny, lub o wszelkiej decyzji administracyjnej, nawet jeżeli nie jest ona ostateczna, istotnych w kontekście art. 137–148 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 (*), wydanych lub podjętych przeciwko niemu przez właściwy organ państwa członkowskiego w związku z działalnością prowadzoną przez takiego głównego dealera jako instytucja kredytowa lub przedsiębiorstwo inwestycyjne, oraz o wszczęciu wszelkich dochodzeń lub podjęciu działań związanych z jakimkolwiek czynem wymienionym w art. 138 ust. 1 lit. d) rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509;

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).”;

2) art. 7 lit. d) ppkt (ii) otrzymuje brzmienie:

„(ii) transakcji odkupu określonych w art. 3 pkt 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2365 ⁽¹⁾, w przypadkach gdy takie transakcje są przeprowadzane w celu wsparcia płynności rynku wtórnego;”;

3) w art. 13 wprowadza się następujące zmiany:

(i) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Konsorcja wybierane są z poszanowaniem zasad przejrzystości i równego traktowania zgodnie z przepisami art. 163 ust. 5 lit. b) rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509.”;

(ii) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Komisja może zaprosić głównych dealerów do wyrażenia zainteresowania upoważnieniem do działania jako współkierownik konsorcjum organizującego transakcję konsorcjalną, oprócz głównego kierownika konsorcjum lub głównych kierowników konsorcjów, na podstawie sytuacji rynkowej i w celu zapewnienia optymalnych wyników danej transakcji. Komisja może zaprosić wszystkich głównych dealerów kwalifikujących się zgodnie z art. 9 niniejszej decyzji lub ich podgrupę w porządku alfabetycznym na zasadzie rotacji. Takie zaproszenie należy rozważyć w odniesieniu do co najmniej jednej transakcji konsorcjalnej w okresie objętym planem finansowania ustanowionym zgodnie z art. 4 decyzji wykonawczej Komisji (UE, Euratom) 2023/2825 (*);

(*) Decyzja wykonawcza Komisji (UE, Euratom) 2023/2825 z dnia 12 grudnia 2023 r. ustanawiająca ustalenia dotyczące kierowania unijnymi operacjami zaciągania pożyczek i zarządzania długiem w ramach zróżnicowanej strategii finansowania oraz powiązanymi operacjami udzielania pożyczek, a także realizowania takich operacji (Dz.U. L, 2023/2825, 18.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2825/oj).”;

4) art. 15 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W celu przeprowadzenia corocznego przeglądu główni dealerzy proszeni są o składanie Komisji oświadczeń, że w dalszym ciągu spełniają wszystkie kryteria kwalifikowalności dotyczące członkostwa określone w art. 4 oraz że wszystkie dokumenty przedłożone przez nich w trakcie procesu składania wniosku o członkostwo lub późniejsza aktualizacja tych dokumentów pozostają aktualne.”;

- 5) dodaje się art. 16a w brzmieniu:

„Artykuł 16a

Monitorowanie i zawieszenia

1. Główni dealerzy okresowo, a przynajmniej co trzy lata, aktualizują informacje przekazane Komisji w trakcie procesu składania wniosku o członkostwo.
2. Główny dealer znajdujący się w sytuacji wykluczenia w dalszym ciągu kwalifikuje się jako kierownik lub współkierownik konsorcjum organizującego transakcje konsorcjalne w okresie oceny dokonywanej przez delegowanego urzędnika zatwierdzającego w celu ustalenia, czy główny dealer ma zostać wykluczony zgodnie z art. 138 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509.
3. Komisja może zawiesić głównych dealerów w pełnieniu roli kierowników lub współkierowników konsorcjów organizujących transakcje konsorcjalne, jeżeli wybór tych dealerów dokonany na potrzeby wykonywania środków finansowych Unii stanowiłby poważne i nieuchronne zagrożenie dla interesów finansowych Unii. Komisja niezwłocznie informuje głównego dealera o podstawie decyzji o jego zawieszeniu i wyznacza mu termin co najmniej trzy dni na przedłożenie uwag, zanim podjęta zostanie ostateczna decyzja o zawieszeniu. W wyjątkowych okolicznościach Komisja może przyjąć decyzję o zawieszeniu i pozwolić głównemu dealerowi, którego ta decyzja dotyczy, przedstawić uwagi i zastrzeżenia po tym terminie.”;

- 6) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 17

Zakończenie członkostwa w sieci głównych dealerów

1. Komisja decyduje o zakończeniu członkostwa głównego dealera w sieci głównych dealerów w jednym z poniższych przypadków:
 - a) główny dealer przestaje spełniać dowolny z warunków określonych w art. 4;
 - b) główny dealer nie dopełnia obowiązków określonych w art. 5 lit. c).
2. Do zakończenia członkostwa, o czym mowa w ust. 1, zastosowanie ma następująca procedura:
 - a) należy zwrócić się do głównego dealera, w drodze powiadomienia, o zgłoszenie uwag w terminie wynoszącym co najmniej siedem dni od otrzymania powiadomienia;
 - b) należy powiadomić głównego dealera o decyzji o zakończeniu członkostwa, która staje się skuteczna pierwszego dnia roboczego po dacie powiadomienia.
3. Komisja może zakończyć członkostwo głównego dealera w sieci głównych dealerów w dowolnym z poniższych przypadków:
 - a) niedopełnienie obowiązków określonych w art. 5 lit. a), b), d), e) i f);
 - b) wykluczenie głównego dealera na podstawie art. 137–148 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509.
4. Do sytuacji, o których mowa w ust. 3, zastosowanie ma następująca procedura:
 - a) główny dealer, którego to dotyczy, otrzymuje powiadomienie, w którym podane są powody ustalenia dotyczącego niedopełnienia obowiązków, prośba o przedłożenie uwag i środków naprawczych, które zamierza zastosować, aby przywrócić lub zapewnić przestrzeganie odpowiednich kryteriów lub obowiązków, oraz termin na przedstawienie uwag wynoszący co najmniej siedem dni od otrzymania powiadomienia;
 - b) biorąc pod uwagę ewentualne przedłożone uwagi i zgłoszone środki naprawcze, podjęta może zostać decyzja o zakończeniu członkostwa głównego dealera niedopełniającego obowiązków w sieci głównych dealerów;
 - c) w decyzji o zakończeniu członkostwa należy podać uzasadnienie takiego zakończenia;
 - d) decyzja o zakończeniu członkostwa staje się skuteczna pierwszego dnia roboczego po dacie powiadomienia wykluczonego głównego dealera.

5. Zakończenie członkostwa w sieci głównych dealerów zgodnie z ust. 1–4 niniejszego artykułu lub rezygnacja z członkostwa w sieci głównych dealerów zgodnie z art. 7 lit. e) nie mają wpływu na prawa i obowiązki danego głównego dealera w odniesieniu do umów zawartych odpowiednio przed datą wejścia w życie wykluczenia, zakończenia lub rezygnacji.

6. Zakończenie członkostwa głównego dealera nie pozbawia go prawa do złożenia ponownego wniosku o członkostwo w sieci głównych dealerów ani do zostania ponownie członkiem tej sieci, w przypadku gdy powody zakończenia członkostwa ustały i zostały w pełni wyeliminowane. Jeżeli doszło do zakończenia członkostwa w sieci głównych dealerów z powodu wykluczenia na podstawie art. 137–148 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509, tak długo, jak takie wykluczenie obowiązuje, nie jest możliwe ponowne złożenie wniosku o członkostwo. Do ponownego wniosku o członkostwo zastosowanie ma art. 14.”.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 listopada 2024 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN